

IZHAJA VSAK DAN

tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične števe se prodajajo po 3 nvč. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolminu, Ajdovščini, Dornbergu itd. Zastarele števe po 5 nvč. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smrtne, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljna vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema Inzeratni oddelek uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbo brez doposlane naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: za celo leto Kron 5.20, za pol leta Kron 2.60.

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Nepravilna pisma se ne sprejemajo in rokopiši se ne vračajo. Naročnino, oglašje in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica Giorgio Galatti 20 (Narodni dom). Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. - Natisnila Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročvom v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 20.

Poštno-hranilni račun št. 841-652. TELEFON št. 11-57.

Avstrijsko-črnogorski konflikt.

Avstrija zahteva strogo zadošččenje.

DUNAJ 20. (Izv.) Konflikt med Avstrijo in Črnogoro se je postrl in situacija je danes taka, da bi se skoraj moglo resno govoriti o avstrijsko-črnogorski krizi in o grozečih komplikacijah med obema državama, da ne bi bile te besede z ozirom na razmere med obema državama, nekolkto deplacirane.

Avstrija je dala po zastopniku svojega poslanika Glessla, generalnemu konzulu Weinztellu intervenirati na Cetinju in zahtevati:

- 1) Črnogora naj prvotni v odhod vsega civilnega prebivalstva iz Skadra.
- 2) Črnogora naj pojasni umor katoliškega župnika Paliča v okolici Djakovice.
- 3) Črnogora naj razjasni vesti, ki zatrjujejo, da črnogorska vlada nasilno konvertira katoliške in muslimanske Arnavte in jih sili v pristop k pravoslavju, grozeč jim z ultimatom: All pravoslavje all smrt!

Konečno bo jutri voditelj avstrijskega poslanstva izvršil novo demaršo glede dozdevnega zločinkega kršenja mednarodnega prava s tem, da so Črnogorci v medovanski lukl zadržali avstrijski oziroma ogrski parnik „Skodra“, last „Ungaro-Croate“ in ga sili k raznim, nevtralnemu parnikom nepristojnim delom.

Dunajsko nemško časopisje silno kriči in napada Črnogoro. Objavlja kar cele romane o ubojstvih nad katoliškimi Arnavti v novoosvojenem ozemlju. Umor katoliškega župnika Paliča v Djakovici pripisujejo listi srbskim oziroma črnogorskim vojakom in pripovedujejo, da je dala črnogorska vlada katoliškim in muslimanskim Arnavtom ultimatum, v katerem zahteva pod smrtno kaznijo, da do pretekle nedelje pristopijo k pravoslavju. 400 katoličanov se je baje že jokaje in v obupu uklonilo tej zahtevi, 16 vasi še ni odgovorilo na poziv. Avstrija kot zaščitnica katoliških Arnavtov, da mora z oboroženo silo poseči vmes.

Ravnokat je z afero parnika „Skodra“. Jasno je, da nemško časopisje stvar nalašč natezuje in pretirava, da se je poslužuje za agitatno sredstvo proti Črnogori.

Glavni namen cele akcije, to je več kot jasno, je, zadržati zavzetje Skadra in tako omogočiti, da bi vendarle obveljalo avstrijsko stališče, da mora Skader pripasti Albaniji.

Da si je avstrijska diplomacija v svet, kako nevarno vlogo igra za prestiž, ugled in bodočnost nadaljnjih dobrih odnosov monarhije z balkanskimi državami, priča najbolj dejstvo, da skuša pridobiti tudi italijansko diplomacijo, da bi se pridružila avstrijski diplomatski akciji.

V podučnih krogih se zatrjuje, da je jako dvomljivo, če se bo Črnogora uklonila avstrijskim zahtevam. Čisto mogoče je, da bo glede prvih treh točk kratkoma odgovorila, da spadajo te zadeve samo v njeno državno kompetenco, vsled česar ne dovoljuje, da bi se vmešavala v te stvari kaka druga država.

Silno zanimivo je, kako stališče bo zavzela napram najnovejši akciji avstrijske diplomacije, Rusija.

Za enkrat je situacija jako kritična. Vsi dunajski listi, ki so prinesli poročila o avstrijskih pripravah proti Črnogori, so bili danes konfiscirani.

Avstrijsko italijanski diplomaciji bo treba silno hiteti, če bo hotela doseči svoj pravi namen, kajti že prihajajo in to zelo utemeljene vesti, da za Skader ni več rešitve in da je pričakovati njegov padec v najkrajšem času. Po padcu Skadra bo namreč akcija brez pomena.

DUNAJ 20. (Izv.) Kakor poroča „Reichspost“, bo avstrijski poslanik na Cetinju radi kršitve mednarodnega prava od strani Črnogore energično interveniral pri črnogorski vladi. Ni izključeno, da pride do pomorske demonstracije.

Merodajni krogi računajo z vsemi možnostmi in zahtevajo prost odhod za vse civiliste v Skadru, prenehanje pošiljanja pomožnih čet v Albanijo in strogo zadošččenje radi ustavitve parnika „Skodra“.

DUNAJ 20. (Kor.) Cesar je sprejel danes zunanjega min. gr. Berhtolda v posebni avdienci. Avdienci pripisujejo v informiranih krogih velik pomen, ker se je najbrže razpravljalo o predstojajočih korakih avstrijske vlade na Cetinju in vseh potrebnih odredbah.

Takoj po avdienci je Berchtold obiskal italijanskega veleposlanika vojvodo Avarna in je z njim dolgo časa konferiral o eventualni skupni avstrijsko-italijanski akciji.

DUNAJ 20. (Kor.) „Fremdenblatt“ poroča: Avstrijsko-ogrski poslanik na Cetinju, pl. Glers, je že dobil nalogo, da intervenira pri črnogorski vladi radi slučajja pri Djakovu in bombardiranja Skadra.

Aventure parnika „Skodra“.

BUDIMPEŠTA 20. (Kor.) Ogrski korespondenčni urad prinaša sledeče aventično poročilo o dogodku parnika „Skodra“ Ungaro-Croate v luki Medovi:

Parnik je dospel v luko Medovo pod poveljstvom kapitana Blažiča, da izkrca svoje blago: A pristaniški kapitan in popelnik posadke v Medovi sta izkrcaje blaga prepovedala in Blažiču zaukazala, da odpiuje pred luko in pripelje nato v Medovo srbske vojske, ki so čakali pred luko na sedmih grških parnikih. Blažič se je braniti to storiti, češ da nima za to dovoljenja od ravnateljstva „Ungaro-Croate“. Pristaniški kapitan je nato Blažiča ogroževal in ga hotel prisiliti, da ugodni njegovim željam, ker se je bližala turška križarka „Hamidie“, ki je konečno tudi pričela obstreljevati grške parnike in mesto. Parnik „Skodra“ je ostal pri tej priliki nepoškodovan. Ko je „Hamidie“ odšla, je pristaniški kapitan pozval Blažiča, naj reši v vodo padle srbske vojske. Blažič se je izgovarjal, da bi bilo rešilno delo zelo nevarno in je zato odklonil zahtevo. Nato je prišel poveljnik medovanske posadke in izjavil Blažiču, da postrelji vse, če ne ugodne želji. In res je kmalu prišel neki črnogorski orožnik in s samokresom v roki pozval strojnika, naj pripravi ladjo v polni par. Predno je ladja odstopovala, je moral Blažič podpisati neko v srbskem jeziku pisano izjavo, da se mu v Medovi ni zgodila nobena krivica.

BUDIMPEŠTA 20. (Izv.) Naznanilo kapitana parnika „Skodra“ na reško pomorsko oblast, je vzbudilo velikansko konsternacijo. Guverner Wickenburg je osebno prevzel vodstvo preiskave. Zasljučeno je bilo vse moštvo. Dunajski zunanji urad je zahteval, da se mu določi vsi tozadevni akti in res je že včeraj odšel na Dunaj poseben kurir z vsem materijalom. Zatrjuje se, da avstrijski poslanik na Cetinju danes še ni interveniral radi „Skodre“, pač pa se to zgodi jutri.

Skader pred padcem.

SARAJEVO 20. (Izv.) Iz Cetinja se poroča, da so srbski težki oblegovalni topovi pred par dnevi pričeli z vso silo obstreljevati skadersko trdnjavo. Posledice srbskega bombardiranja so strašne. Velik del mesta je v ognju. 80.000 Srbov in Črnogorcev se pripravljajo na generalni naskok.

Umor kralja Jurija.

Morilec Aleksander Schinas.

ATENE 20. (Izv.) Dosedanje poizvedbe o atentatorju Aleksandru Schinasu so dognale, da je morilec degeneriran človek, zavržen od svoje rodbine in velik nevrastenik. Svoječasno je študiral medicino na atenskem vseučilišču. Bil je navdušen socialist in je vedno oznanjal, da pride kmalu do popolne enakosti med človeštvom. Živel je v veliki bedi. Pred dvema letoma se je hotel obrniti do kralja s prošnjo za denarno podporo, a kraljev adjutant ga je surovo zavrnil, kar ga je še sedaj žalostilo. Zakaj je pravzaprav kralja umoril, noče podati nobene izpovedi. Izjavlja, da je bil prepričan, da se mu bliža smrt, vsled česar je hotel drago plačati svoje življenje. V žepu je imel svoj životopis in pristavljeno opazko, naj se objavi. Oni žurnalisti, ki tega ne bi hoteli storiti, naj bodo prekleti. Naglašja, da nima nobenih sokrivcev.

Prihod novega kralja v Atene.

ATENE 20. (Kor.) Kralj Konstantin je dospel danes ob 8 zjutraj semkal z avtomobilom. Kljub temu, da je občinstvo zvedelo o prihodu šele o polnoči, se je zbrala velikanska množica ljudstva, ki je novega kralja spoštljivo sprejela. Kralja je pri prihodu sprejel ves kabinet.

Demonstracije v Atenah proti Bolgarom.

ATENE 20. (Izv.) Istočasno, ko je došla semkal vest o umoru kralja Jurija, se je razširila tudi govorica, da je morilec Bolgar. V trenutku se je zbrala po ulicah velikanska množica ljudstva, ki je hotela udreti pred bolgarsko poslanstvo in tamkaj demonst-

irati proti Bolgarski, a oblasti so vse demonstracije s silo preprečile.

V Solunu je vse mirno.

SOLUN 20. (Izv.) Mesto je popolnoma mirno, vendar pa kljub temu patrolirajo po ulicah močni oddelki žandarmerije. Promet je popolnoma zastal. Vsled oficijalnega sporočila, da je morilec Grk, ne pa kot se je prvotno domnevalo, Bolgar oziroma Žid, je upravičeno upati, da ponehajo nevarni pojavi sovražnosti proti Bolgarom, Židom in Turkom.

Žalovanje na avstrijskem dvoru.

DUNAJ 20. (Kor.) Cesar je odredil 16-dnevno dvorno žalovanje za grškim kraljem.

BALKANSKA VOJNA.

Nova demarša velevlasti.

BELGRAD 20. (Izv.) Listi poročajo, da bodo velesile podale jutri balkanskim vladam novo demaršo, v kateri jih bodo obvestile o pogojih, pod katerim bi bile pripravljene sprejeti posredovanje. Glavna zahteva velevlasti bo, kakor se splošno domneva, da morata obe vojskujoci se stranki takoj ustaviti sovražnosti. Velesile bodo nato takoj napravile svoj korak tudi pri Turčiji in zahtevale modifikacijo njenih mirovniških propozicij.

Boji pri Čataldži.

SOFIJA 20. (Kor.) Uradno se poroča: Včeraj je prodirala proti levemu krilu neka turška divizija z artilerijo, a se je morala z velikimi izgubami umakniti. Neka druga turška divizija se je približala na 400 korakov bolgarskemu centru. Bolgari so napravili protinapad in pognali Turke v beg. Turki so pustili na bojišču 500 mrtvih in ranjenih. Proti večeru je poskusilo 6 turških bataljonov napasti levo bolgarsko krilo, a načrt se je popolnoma ponesrečil. Vsled občutnega poraza, katerega je doživel sovražnik na levem krilu, ni podvzel včeraj nobenih operacij.

Lastnoročno pisano kralja Ferdinanda — carju.

PETROGRAD 20. (Izv.) General Radko Dimitrijevič, je izročil carju lastnoročno pismo kralja Ferdinanda. Kar se tiče političnega položaja, je general izjavil, da je edino Turčija kriva, da se pričete mirovniški pogajanj zavlačuje. Med balkanskimi zavezniki je sicer v resnici prišlo do malih nesporazumljenj, a zveza sama je trdna in neomajna.

Dr. Danev odpotoval v Petrograd.

SOFIJA 20. (Kor.) Dr. Danev je danes odpotoval v Petrograd.

General Putnik v avdienci pri kralju.

BELGRAD 20. (Kor.) Vojvoda Putnik, ki je bil včeraj dolgo časa pri kralju v avdienci, se je danes vrnil v Skopje.

BRZOJAVNE VESTI.

Knez Schwarzenberg v avdienci.

DUNAJ 20. (Izv.) Cesar je sprejel danes v avdienci kneza Schwarzenberga. V političnih krogih se zatrjuje, da je njegova avdienca v zvezi s češko-nemškimi spravnimi pogajanjmi.

Odlikovanja.

DUNAJ 20. (Izv.) Cesar je odlikoval več pisateljev in vseučiliških profesorjev s častno odliko za znanost in umetnost. Med odlikovanimi je tudi znani nemški pisatelj Peter Rosegger.

Amerika in kitajsko posojilo.

NEW-YORK 20. (Kor.) Ameriška bančna skupina, ki je udeležena pri pogajanjih glede kitajskega posojila, je podala izjavo, da popolnoma odstopi od nadaljnjih pogajanj.

Amerika pripozna kitajsko republiko.

NEW-YORK 20. (Izv.) Avtoritativno se razglašja, da bo novi predsednik Unije, Wilson, o najkrajšem času oficijalno priznal republiko Kitajsko.

Kolera na Mongolskem.

PETROGRAD 20. (Kor.) Petrograjski brzojavni urad poroča: V Sofriju pri Šampšagusu na Mongolskem se je pojavila kolera podobna epidemija. Dosedaj je umrlo za to boleznijo že 30 oseb.

Kvišku srca in na delo!

Dan 19. marca 1897 je bil za nas tržaške Slovence dan neizmerno, splošne narodne žalosti. Prejšnji dan, 18. marca, je bil za tržaške Slovence dan velikega boja in dan — poraza, ki je tako silno zadel naše ljudstvo, da so srca krvavela v ljuti boli, a mnoga tudi obupavala.

Spomin na dogodke onega večera, dne 18. marca, nas pretresa še danes v vsem našem čustvovanju. Po ulicah so divjale orgije divjaškega sovraštva, razlegal se je divji krik tisočere podivjane mase, sfanatizirane od naših zmage pijanih političnih in narodnih sovražnikov. Nikdar poprej še ni bilo tako zasramovano in preklinjano slovensko ime, kakor onega večera. In tisti krik, tisti napovedanti po hišah, ki so zmago pijano napovedovali naš konec, našo pogubo, našo smrt — kako so rezali v srca, žgali v globine druž naših meščanov in okoličanov, ki se jih je onega usodnega večera zbralo na tisoče v mestu, in ki so morali potem po aznih lokalih iskati zavetja pred furijami do vrenja razpaljenega narodnega bestializma. Se danes nam stopajo živo pred oči z vso svojo pretresljivostjo prizori, ki smo jim bili priče po lokalih, kjer so se našici skrivali pred divljanjem dvatisočletne — kulture! Starci so plakali kakor mala deca, možje si ruvali lase v svoji žalosti, a bilo je celo slučajev, ko so naši okoličani v svojem obupu bili z glavami ob mize. Bilo je strašno, pretresljivo — nepozabno. Tudi nasprotniku, ako ima le duše in srca v sebi in pa nekoliko — človeške kulture, morali so imponirati ti pojavi neizmerno ljubavi do stvari svojega naroda in te splošne žalosti v zvesti slovenski duši vspricho narodne nesreče. In potem tisti dogodki, tisti elementarni izbruhi žalosti, jeze in ogorčenja po okolici, ki so prinesli neizmerno nesreče nad toliko družin! Teorija o psihologiji mase se je uveljavila na strahovit način. Celo najtreznejše in najrazsodnejše med našimi ljudmi je potegnila za seboj narodna žalost in jeza, ki si je dala duška načinom, ki ni bil v skladu z mitvimi, brezčutnimi črkami kazenskega zakona, ki vidi in sodi le čin sam in se ne meni za psiho duše, za nagibe v njej, ki so povzročili čin.

Ječe so se polnile z najboljšimi našimi ljudmi, najvrednejši med našimi okoličani so prišli na zatožni klopi, obtoženi zločina, in sodišče je izrekalo drakonične obsodbe. Cela vrsta družin se je topila v žalosti in solzah in mnogo njih celo tudi v bedi in pomanjkanju, tako, da so bili navezani na javno usmiljenje, na dobroto srca svojih sorjakov.

A kateri je bil pravi motiv, ki je izzval te žalostne dogodke? Ni bil toliko v dejstvu samem, da sta nam prevara in zločinsko nasilje ugrabila našo staro politično posest, naše parlamentarno zastopstvo, ne toliko v padcu Nabergoja samem, ampak v dejstvu, da se je naša javnost udala sugestiji divjaškega sovražnikovega krika, tistih „Amea“ na transparentih, da ta naš poraz pomenja zaključek borbe — da ta padec pomenja definitivni padec tržaškega Sloventva.

Ne tajimo, da je onega usodnega dne, pod impresijo lumparije, ki se je bila dogodila od strani sovražnikov ob tih sopomoči državnih organov, tudi na našem vodstvu zavladala najhuja depresija — da smo bili konsternirani vsi! Klonili smo duhom. Toda le za hip. Že dne 21. marca 1897. smo pisali v tem listu: „Kvišku srca! Težek udarec nas je zadel, ali ni vzroka, da bi obupavali. Nezastuženi in nezakrivljeni poraz naj nam daja poguma za bodoče napore. Še bomo slavili zmage, ako bomo vztrajali, in motilo se oni, ki mislijo, da dan 18. marca 1897. pomenja za nas narodno smrt. Ne, ta dan pomenja začetek novega krepkejšega narodnega življenja med nami!“

Tako smo klicali rojakom v tolažbo in vspeh dne 21. marca 1897. In bili smo — hvala Bogu! — dobri proroki. Naše proročanstvo se je jelo uresničevati — že z dnem našega poraza. Začelo se je res novo življenje, novo delo; prišlo so nove zmage, tako velike po svoji pomembnosti, na kakoršnje mi sami — priznajmo le to odkrito — nismo mislili tedaj. Zmage v večanju našega ugleda, zmage v širjenju našega socialnega življenja, v množenju naše gospodarske moči, v naraščajoči samozavesti, kakor naravni posledici vsemu temu napredu — in končno v vspehu, ki se v njem zrcali vsa veličina naše resurekcije po nesreči leta 1897.: v vspehu zadnjega ljudskega štetja, ki je evidentno, nepobitno dokazalo naše število in naše domovinsko pravo na tem ozemlju.

Zločin nasprotnikov nam je bil v blagoslov. Nas povzdiga danes zavest, da pra-

Pomen Drinopolja v sedanjem trenutku.

Dočim se v krogih diplomatov in v evropskem tisku čedalje bolj pojavlja neke vrste bojazen radi usode miru, se seli v Sofijo rožnat optimizem, ki ga podpirajo in goje ugodni znaki, kakor so izjave predsednika vlade in odgovor oficijoznih in uradnih listov na besede parlamentarnih opozicijonalcev. To vse govori tako zelo za zaželjeni mir, da ne omenimo niti nezadovoljnosti radi dolgotrajnega prekinjenja trgovanja in vsega drugega poslovanja.

Pred nekaj dnevi se je zopet raznesel glas, da mora Drinopolje vsak čas pasti. Znano je namreč, da so oblegačice čete bile začele na vso moč bombardirati trdnjavo, zanimivo pa je neko poročilo iz Sofije, ki pravi, da takrat niso bili Bolgari prvi, ampak začeli so streljati Turki, kar je smatrati znakom, da bi radi poizkusili, če bise morda ne dalo udreti iz trdnjave. To vest belježi kakor dejstvo, resni in izborni informirani „Corriere della Sera“ in na tej podlagi bi mogli računati, da je Drinopolje že tako pri koncu, da mu ni več pomoči.

Umevno je, da povsod na Bolgarskem in tudi tam, kjer so prijatelji Bolgarov, z vzhvičenjem sprejemajo vsako ugodno poročilo. Saj čim pade Drinopolje, bi si Bolgari tako opomogli, da bi z ene strani lahko takorekoč čisto po svoji volji napovedovali Turkom pogoje za mir, z druge bi pa imeli veliko moralno zadoščenje napram svojim zaveznikom.

Omenjena lista sofijski korespondent tudi resno zatrjuje, da se veselite, Turki in zavezniki križem pogajajo za mir. Čuje se pa, da se za preliminarne še ne nekako dogovarjajo in da pogovore, ki so jih sedaj stavili zavezniki, ni vzeli po besedi. Njih strogost je pač zato taka, da precej ostane, tudi če bi zavezniki morali popustiti v marsičem. Sicer pa zatrjujejo na najmerodajnejšem mestu, da bo mir prej sklenjen, nego si mislimo.

Iz Cerovelj.

Se nekaj o našem provokatorju. — Večkrat smo že pisali v listih in prosili ravnateljstvo državnih železnic neposredno in posredno, naj premesti tukajšnjega načelnika postaje, gospoda Wedra, radi izzivanja hrvatskega jezika, kakor je bilo povedano v „Edinosti“ od 24. februarja.

Na pritožbo, uloženo proti temu funkcijonarju, je odgovorilo slavno ravnateljstvo: „Na Vašo tožbo, ki ste jo vložili dne 21. januarja t. l. proti upravitelju železničnega postajnega urada Cerovelj, postajnemu mojstru Wedri, daj se vam naznanja, da ta toliko v službenem, kolikor v privatnem pogledu povsem odgovarja svojemu uradnemu položaju radi česar ne more priti v poštev njegovo premeščanje. Obtožbe proti omenjenemu, so preveč splošne, a izvidi, storjeni v tem pogledu na kompetentnih mestih, niso dali povoda za postopanje proti Wedri, ki sicer zadostno pozna hrvatski jezik.“

C. k. ravnateljstvo*.
(Sledi podpis).

Mi pa vprašamo slavno ravnateljstvo, zakaj da je pritožba preveč splošna? Kajti „splošna“ pomenja, da se nekaj vendar vrši in da je v navadi. Ali slavná direkcija misli, da je to „presplošno“, ako se pravi, da so Slovani svinje, barbari, morilci kraljev, velezdajalci itd., da si nam je zgodovina dala ime Slovani, ne pa gornje nazive! Kako se je ta slavná direkcija potrudila, da bi točno preiskala stvar, to je bilo že povedano v gori omenjenem listu. A kako ta g. Wedra pozna hrvatski jezik to uam kažeta najboljše njegova lastna izjava in njegov govor.

Dne 3. t. m. je bila v gostilni Opasevičevi zbrana mala družba, v kateri se je nahajal tudi g. Wedra. In tu je ta gospod pred vsem in javno izjavil, da ne pozna hrvatskega jezika, večeč: lo non posso parlar croato! On sam pravi: Ne znam hrvatski, slavná direkcija pa trdi, da mož zadostno pozna hrvatski jezik! Kdo govori torej resnico? Mislimo, da vsakako gosp. Wedra. Kajti govori u. pr. tako-le: Co hčete, Vi mate plačt još tri kruni, Vi musite plačtiti, to ni moja žbaljo, co za me otroki itd.

Vprašamo vse poznavalce hrvatskega jezika, da-li je to hrvatski jezik, in prosimo jih, naj izjavijo v novinah svojo sodbo o Wedrovi hrvaščini, kajti meni kakor Hrvat je težko, če mi kdo pravi, da so gori navedene besede hrvatske! Je to neka slovanška mešanica, ali hrvatsko ni.

Istega večera je bil slučajno v istem lokalu navzoč tisti gospod, ki je Wedro obtožil pri ravnateljstvu. In ob tej priliki ga je

Wedra osebno žalil, vsled česar je stvar izročena sodniji. Wedra je bil celo tako drzen, da je prišel k njemu in rekel, da se oni gospod ne sme baviti s takimi vprašanji, kajti to da mu bo v bodoče jako škodilo v marsičem, na kar pa je užaljeni gospod izjavil, da je pripravljen nositi vse posledice!

Mislimo, da ne dobimo več odgovora, da g. Wedra popolnoma odgovarja v privatnem pogledu in svojemu uradnemu položaju, ter da se ne bo več trdilo, da pozna zadostno hrvatski jezik! Pričakujemo marveč, da se spor reši, kakor se rešiti mora! A kar se tiče njegove službe, hočemo molčati za nekoliko časa, kakor tudi o nekkih dogodkih.

Javen shod NDO v Vižovljah.

Podr. NDO v Sv. Križu je priredila preteklo nedeljo popoldne javen shod v gostilni pri Gabrovcu v Vižovljah. Udeležba je bila precej velika, kar dokazuje, da se tamkajšnje slovensko delavstvo zelo zanima za NDO. Shod je otvoril predsednik kriške podružnice NDO, tov. Košuta, ki je predlagal izvolitev predsednika shoda. Izvoljen je bil g. Pecigar, ki je podal besedo strokovnemu tajniku Brandnerju iz Trsta, ki je poročal o predmetu: „Pomen NDO za slov. delavstvo“.

Govoril je o organizaciji v splošnem, dožadoval je, kako se vsi oni, ki imajo enake interese, združujejo, organizirajo v svrhu zboljšanja razmer. Posameznik se poizgublja, ne prihaja ziti v poštev; zato je potrebno, da se po enakih smotnih stremeh združujejo in na podlagi organizacije nastopajo za svoje pravice. Najbolj pa potrebuje organizacije slovensko delavstvo, ki je zatirano socialno in narodno in se mora bojevati poleg gospodarskih tudi proti narodnim nasprotnikom, napram onim, ki bi hoteli slovensko ljudstvo, bodisi zaslužiti na domačih tleh, ali pa izpodrinuti, spraviti ob kruh.

Razpravljal je tudi o razmerah kamnosekov in klesarjev v Nabežini, kamor hodijo delat delavci iz Vižovelj in drugih bližnjih vasi, nadalje o delovanju drugih delavskih organizacij in razmerju, v katerem se nahaja NDO napram njim, in je končno, ko je pojasnil dolžnost članov napram organizaciji in organizacije napram članom, zaključil svoj govor s pozivom, da se vsi pridružijo organizaciji, katera se bo z vso vnamo potegovala za njihove koristi in jim priborila boljše bodočnost.

Takoj nato je bil izvoljen pripravljani odbor, ki bo imel nalogo urediti vse potrebno za ustanovitev podružnice v Vižovljah. Ko so nato navzoči še povpraševali za razna pojasnila, katera jim je dajal poročevalec, je predsednik zaključil ta lepo uspeh shod.

Omeniti nam je treba, da je bil na shodu navzoč ves odbor podružnice NDO v Sv. Križu in je tudi njegova zasluga, da se je začelo zanimanje za NDO tudi v Vižovljah in drugih bližnjih vaseh.

Dr. Dinko Tecilazić

zdravnik za otroške bolezni

je prevzel svoje delovanje in ordinira od 2 do 4 popoldne.

Trst - ulica Stadion št. 6, I. n.

Žganjarna

F. Pečenko

se je zopet odprla

v ul. Scala Belvedere št. 1 (prihod iz ulice Miramar).

Priporoča se svojim starim obiskovalcem in obenem cenjenemu občinstvu.

Back & Fehl

splošni uniformski zavod

Trst, Acquadotto 12

Izdelovanje uniform,

livrej in oblek po meri

Velikanska zaloga pobištva in tapecarij

:: Paolo Gastwirth ::

TRST, ul. Stadion št. 6 - Telefon 22-85 (hišna gledališča Fenice)

Najbolj ugoden vir za nakupovanje bodisi glede cen, kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor.

PAROPLOVNA DRUŽBA D. TRIPCOVICH & Ci.

TRST

Osebni promet

iz Trsta v Jakin, najhitrejša proga s parobrodom na dva vijaka „GRAF WURMBRAND“.

Prevoz čez morje v 9 urah:

vsako sredo ob 7 zjutraj od pomola sv. Karla, začenši z 12. marcom t. l. do preklica;

iz Trsta v Jakin, direktna proga

z zvezo z brzovlakom v Rim in nazaj

s parnikom na 2 vijaka „CYCLOPS“; vsako soboto ob 4 pop., do preklica, iz proste luke;

iz Trsta v Benetke, ekspresna proga

s parnikom na dva vijaka „Graf Wurmbrand“; vsako soboto ob 2 popoldne in vsako nedeljo ob 4 pop. od pomola sv. Karla; začenši s 15. marcom t. l. do preklica. Pojasnila, prospekti, vožnji listki pri družbi v Trstu in njenih raznih zastopstvih, v odpremnem potniškem uradu avstr. Lloydja, v potovalni pisarni P. Christofidisa in družbeni lopi na pomolu sv. Karla.

Družba si pridružuje izpremembe brez poprejšnjega obvestila; v smislu prometnega opravilnika.

Moderne železne ograje

za vilo (dvorac), vrta, lovarne, dvorišča, prostora za tamo itd. Ilustrovan katalog šte. 104 brezplačno.

„Žična industrija alpskih dežel“ Ferd Jergitsch's Söhne - Klagenfurt.

Stalni zastopnik v Trstu. Podružnica tovarne v Gradcu, Göttingen Markt; podružnica tovarne na Dunaju IV/1. Pressgasse 29. Tel. 4144.

Dr. Korsano

se je preselil v

ulico S. Lazzaro št. 17, I.

(Palazzo Diana)

Za cerkvijo Sv. Antona novega.

Dr. Pečnik

Dr. PETSCHNIGG

Zrst, via S. Caterina šte. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni. 8-9 in 2-3 in špecialist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11%—1 in 7-7%.

R. Gasperini, Trst

Telefon šte. 1974.

špediter

Via Economo št. 10.

Prevozno podjetje

Sprejema razcarinjanje vsakegakoli blaga iz mitnic, dostavlja na dom. POŠILJATVE, POTEGA KOVČEGOV. NAJUGODNEJŠE CENE.

Zastopstvo trvdke „Cement“

Tovarna cementa „Portland“ v Spiljetu.

PRODAJA NA DROBNO.

CENE BREZ KONKURENCE.

NIKDAR VEČ

se ne more nabaviti

POHIŠTVO

po tako izredno nizkih cenah

kakor se sedaj prodajajo v

Trstu, v ulici Caserma št. 4.

Čas prodaje: od 9 do 1 in 3 do 7 zvečer.

Vsem : gospodinjam
toplo priporočamo

KOLINSKO CIKORIJO

edino pristni, po kakovosti nedosegljivi slovenski izdelek.

v korist družbi sv.
Cirila in Metoda I

Salon za gospe

Pranje glave, česanje, barvanje las, izdelovanje in veliko skladišče lasuljarskih del, kakor pletenice, krocketi itd. Priporoča se p. n. gospem

A. ŠEBEK,

lasuljar, Trst, ulica G. Carducci št. 9

Naznanilo.

Podpisani naznanjam cenj, odjemalcem in cenj, občinstvu, da sem namestil v svoji pekarni, nahajajoči se v Trstu, ulica Giuseppe Parini št. 12

električni stroj za izdelovanje kruha in sladčic

ki je edino sredstvo čistoče in zdravstva. Prodajajo se za velikonoč

pince in „presnitz“ prve vrste in vse vrste slaščic.

Vino in likerji v steklenicah. Sprejemajo se naročila za pecivo. Postrežba na dom.

Priporoča se

Josip Pahor.

ZA VELIKONOČ!

v slaščičarni

G. Ferluga

Trst, ul. Barriera vecchia 31

se prodajajo prvovrstne pince in „presnitz“, vse vrste slaščic in konfektur. Likerji in vino v steklenicah. Sprejemajo pecivo po naročbi. POSTREŽBA NA DOM.

80.000 ur

I se podari!

Ker sem sam prevzel razprodajo, mi je mogoče ponuditi za samo 2 K 50 vin. velelegantno 41 kar. zlato duble remont. uro na sidro z verižico vred. Ura ima dobro gredoče 36 urno kolesje na sidro in je elek. potom prevlečena s pristnim zlatom. Gar. za prec. bojo 4 leta, 1 komad 2 K 50 vin., 2 komada 4 K 70 vin., 3 komadi 7 K.

Razpošiljanje po povzetju. — Svetovna razpošiljalna hiša:

CH. JUNGWIRTH, Krakov F 50.
NB. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Virgilio Rapotec

priporoča cenjen, občinstvu Trsta in okolice svojo

mesnico

nahajajočo se

v ulici Sette fontane 35

v kateri prodaja goveje, telečje in janječje meso prve vrste ter perutnino po zmerni ceni.

Anton Mahne, trgovec

Trst, ulica dell' Istra št. 4

s podružnico na Greti 275 v hiši g. Gombača.

Priporoča sl. občinstvu svojo

trgovino vsakovrstnega kolonialnega blaga

na drobno in na debelo.

Postrežba na dom. SVOJI K SVOJIM!

Kavarna

pri rojanskih obokih

(al Volti di Rolano) Tel. 19-34

ima na razpolago vsakovrstne likerje tu- in inozemskih tovarov, sladoled in vedno sveže pivo. Poleg tega ima vsakovrstne slovenske, italijanske, nemške, češke in madjarske časopise in revije ter ilustracije. Dva biljarda. Postrežba točna. Cene zmerno. Snaga zajamčena.

RADOSLAV PETRIČ

Trst, ulica Geppa št. 12, Telef. 1025.

Priporoča svoja zajamčeno pristna dalmatinska vina in izvrstni istrski teran.

Asti in šumeči refošk in vermout

lastnega in odlikovanega pridelka. Za prodajalce nizke in konkurenčne cene.

POSTREŽBA NA DOM.

Krojačnica Vek. Terzo

Trst, ulica Fonderia št. 4, I. n.

Priporoča se c. občinstvu za vsakovrstna dela. Solidna postrežba po najnižjih cenah in najnovejšem kroju. Bogata izbira najnovejših angleških vzorcev.

SVOJI K SVOJIM!

Novi zobozdravniški ambulatorij

ul. Rossini št. 12 (vogal ul. delle Poste)

Laboratorij za moderno dentistiko.

Umetni zobje od K 4— dalje, plombe z materijalom najboljše kakovosti po K 2.

Izdiranje zob brez bolečin po 2 K.

Ordinacijske ure:

od 8 dopol. do 1 pop. in od 3 do 7 zvečer.

Ob nedeljah in praznikih od 9 do 12.

Prodajalnica ur in dragocenosti

G. Bucher

(ex drug Dragotina Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) Corso št. 36.

Bogati izbor zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. — Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure.

DELO SOLIDNO. CENE ZMERNE.

Odhajanje in prihajanje vlakov od 1. oktobra naprej.

Časi za prihod, oziroma odhod so naznanjeni po srednje-evropskem času.

C. kr. državna železnica

Odhod iz Trsta (Campo Marzio).

- 5.00 B Herpelje, Pula in medpostaje.
- 5.52 M do Poreča in medpostaje.
- 5.55 O do Gorice in medpostaje (Ajdovščina).
- 7.37 O Herpelje-Divača-Ljubljana-Dunaj in medp.
- 7.45 B Gorica, (Ajdovščina), Jesenice - Celovec - Dunaj-Praga-Dečin-Beljak-Berlin - Monakovo in medpostaje.
- 9.05 O Gorica-Jesenice - Celovec - Trbiž-Ljubljana - Beljak-Dunaj in medpostaje.
- 9.10 O Herpelje, (Rovinj), Pula in medpostaje.
- 9.15 M le do Buj in medpostaje.
- 12.50 O Gorica (Ajdovščina) Jesenice-Trbiž-Ljubljana-Beljak-Celovec in medpostaje.
- 2.40 M do Poreča in medpostaje.
- 4.20 O Gorica - Jesenice - Trbiž - Ljubljana - Beljak - Celovec-Dunaj.
- 4.43 O Herpelje (Divača-Dunaj) - (Rovinj) Pula in medpostaje.
- 6.00 B (Turški ekspres) Gorica-Jesenice-Ljubljana - Beljak-Inomost-Monakovo-Pariz in medp.
- 7.35 M le do Buj in medpostaje.
- 7.40 O do Gorice in medp. (Ajdovščina).
- 8.22 O Herpelje (Divača-Ljubljana-Dunaj) Pula in medpostaje.
- 8.40 B Gorica-Jesenice-Beljak-(Monakovo-Berlin) Celovec-Dunaj-Linac-Praga-Dečin.
- 10.39 O Gorica, Jesenice, Beljak, Inomost, Monakovo.

Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:

- 2.14 O Herpelje-Divača.
- 2.20 O v Gorico.

Prihod v Trst.

- 5.47 O Iz Dunaja, Solnograda, Celovca, Monakova, Inomosta, Bolcana, Beljaka, Ljubljane Jesenic, Gorica.
- 7.04 O Iz Dunaja (čez Divačo—Herpelje).
- 7.25 O Iz Gorice (Ajdovščine).
- 8.25 M Iz Buj (in medpostaje).
- 9.00 B Iz Berolina, Draždan, Linca, Dunaja, Celovca, Beljaka, Jesenic, Gorice (in Ajdovščine).
- 9.35 O Iz Pule (Rovinja).
- 10.17 O Iz Jesenic, Gorice in medpostaj.
- 11.25 B (Turški ekspres) iz Pariza-Monakova-Celovca-Dunaja-Linca-Jesenice-Gorice.
- 12.43 M Iz Poreča in medpostaj.
- 2.00 O Iz Celovca, Trbiža, Ljubljane, Gorica, (Ajdovščine) Berlina, Draždan, Praga, Dunaja.
- 3.37 O Iz Pule, (Rovinja), Herpelj in medpostaj.
- 4.32 M Iz Buj in medpostaj.
- 7.00 O Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Trbiža, Ljubljane, Jesenic, Gorice.
- 7.05 O Iz Pule, Rovinj, Herpelje, Divača, Dunaj.
- 8.00 B Iz Berolina, Draždan, Praga, Linca, Dunaja, Celovca, Inomosta, Beljaka, Jesenic, Gorice, (Ajdovščine).
- 10.00 M Iz Poreča, Buj, Kopra.
- 10.23 O Iz Pule (Rovinja), Dunaja (čez Divačo)
- 10.57 O Iz Dunaja, Celovca, Beljaka, Gorice.

Zabavni vlaki ob nedeljah in praznikih:

- 9.37 O Iz Gorice.
- 9.41 O Iz Divače, Herpelj.

Furlanske proge.

Odhod iz Trsta (južni kolodvor).

- 5.40 B čez Nabrežino-Tržič v Červinjan, Gradež, Italijo.
- 9.00 O čez Nabrežino-Tržič v Červinjan, Gradež in čez S. Giorgio di Nogaro v Videm.
- 1.30 O čez Bivij-Tržič v Červinjan, Gradež, Italijo.
- 4.10 O čez Nabrežino, Tržič, od Tržiča mešanec do Červinjana.
- 7.05 B čez Bivij-Tržič v Červinjan, Gradež, Italijo.
- 9.20 O čez Bivij-Tržič v Červinjan.

Prihod v Trst (južni kolodvor).

- 7.40 čez Tržič, Nabrežino iz Červinjana.
- 8.45 čez Tržič, Nabrežino z zvezo na mešanec iz Červinjana.
- 10.33 B čez Tržič-Bivij iz Italije, Gradeža Červinjana.
- 2.45 O čez Tržič-Bivij iz Italije, Gradeža*, Červinjana.
- 6.55 O čez Tržič-Nabrežino iz Italije, Gradeža, Červinjana.
- 11.18 O čez Tržič-Bivij iz Italije, Gradeža, Červinjana.

Na progi Červinjan-Gradež o. p. vozijo le mešanec. Promet med osebnim postajališčem Gradež in zdraviliščem Gradež se posreduje s parniki in motorskimi čolni lagunske parobrodne družbe „N. I. B.“ po sledečem voznom redu:

Odhod Gradež o. p.	8.15	12.25	4.00	9.00
prihod Gradež zdr. p.	8.40	12.50	4.25	9.25
odhod Gradež zdr. p.	7.30	11.30	3.15	8.15
prihod Gradež o. p.	7.55	11.55	3.40	8.40

* Vozijo iz Červinjana v Gradež in nazaj v oktobru in aprilu vsak dan, v drugih mesecih t. j. od novembra do vključno marca le ob četrkih.

Slovenska šivilja

se priporoča cenj. občinstvu.

Ljuboslava Baučer

Trst, ul. Istituto št. 13, Trst
prilličje.

Slavnemu občinstvu naznanjam, da sem prevzel dobroznano

trgovino jestvin

Antonija Mihelič
v Trstu, ul. Rojan št. 8
FRAN SLUGA.

Velika zaloga in obsežna izber železnine

Trst ulica Giosuè Carducci št. 26 Trst

Najboljši vir za nabavo:

vseh vrst in sestav poljedelskih strojev in orodja

Žične mreže, žice za vinograde in ograje

Stavbinsko orodje, sesalke, samokolnice
Kuhinjsko orodje

Železno pohištvo

Štedilna ognjišča in opreme zanje

Priprave za kletarstvo

orodja in priprave za rokodelce vseh strok od najceneje do najfineje izvršbe.

s spretno agitacijo dalo dvigati število članstva v magdalenskem okraju vsaj na tristo, drugi je obžaloval, da se člani, ki se sicer radi odzivajo povabilom k podružniškim veselicam, ne odzivljajo v isti meri povabilom k podružniškim skupščinam, ki so vendar zrcalo našega resnega delovanja. Po raznih predlogih in protipredlogih je bil mesto odstopilnega voljen sledeči odbor: predsednik Benedikt Godina; odborniki Anton Člač, Jos. Piško, Milka Kovačič, Iv. Stekar, Zupan, Jos. Vibiral; pregledovalca računov Fr. Trošt, K. Gregorič; delegata Ant. Miklavc in Fr. Trošt. Pri točki „razni navsveti“ je predlagan član F. Kleinmayer naj goji podružnica v svoj lastni in splošni prid tudi ljudska predavanja. Neki drug član je pa priporočal, naj bi se dajalo — ko hitro dovolje gmotne razmere — otročičem vrtca tudi kosilo.

Neobičajno delavni podružnici tudi naše voščilo, da bi v prihodnje mogla izvršiti vse svoje plemenite nacrte.

„Mira“ Grižan. Nova elegantna ladja na motor, na kateri je prostora za preko 60 oseb, začne s svojimi rednimi vožnjami v Grižan Veliko soboto ob 2.30 popoldne. Začasni urni red za velikonočne praznike je sledeči: Pomol S. Carlo tja: ob 10.30, 2.30 in 4; nazaj: ob 1, 3 in 6.30. — Cena vožnjam: tja nazaj 1 K, vožnja na eno stran 60 vin, za otroke 60 vin.

Prodaja v vlakih najdenih rečij. — Dne 2. aprila ob 9. zjutraj se bo prodajalo v čakalnici tretjega razreda na južnem kolo-dvoru potom dražbe več predmetov, ki so bili najdeni v vlakih, pa so lastniki ostali neznan.

S porotnega sodišča. Včeraj bi se bila imela vršiti proti Ivanu Preselu obravnavna radi žaljenja časti potom tiska, pa je bila preložena radi zaslivanja strank.

Danes se vrši obravnavna radi žaljenja časti proti urednikoma „Lavorator“ Petru Članu in Angelu Lanzi. Tožbi mestni uradnik G. Mazzoli, predseduje dež. sod. svet. Minio, zagovarja pa obtoženca dr. Puecher.

Rok za napoved dohodnine in prihodnine. C. kr. finančno ministrstvo je z odlokom z dne 14. marca podaljšalo rok za predloženo napovedi o prihodnini in osebni dohodnini za leto 1913. do 31. maja 1913. in obvešča s tem davkoplačevalce.

Zabavno potovanje na afriško obalo. Na Jožefovo zvečer je nastopila Lloydova jahta „Thalia“ s 150 potniki svoje potovanja za zabavo po Jadranskem in Sredozemskem morju. Vrne se 8. aprila.

Izpolnitev telefonskega prometa. V državno telefonsko mrežo so sedaj uteleseni tudi Lošinj Veliki in Mali in Sušak (Saneso) na otoku. Telefonska pristojbina za eden pogovor iz Trsta znaša 2 kroni.

Avijatik Vidmar v Italiji. Avijatik Vidmar absolvirá sedaj v Italiji svoj novi polet. Predvčeraj se je dvignil v Fanu in je odletel proti Pesaru, odkoder hoče doseči Jakin. Iz Pesara, kamor je v smislu raida moral poleteti, se je vrnil v Fano, kjer se mu je pa motor nekoliko pokvaril.

Tržaška mala kronika.

Trst, 20. marca.

Roka pravice seza daleč. Dva Črnogorca, Kad(?) Blaguja in Dimitrij Marković, sta se bila pred leti izselila v Južno Ameriko in ko sta si tekem časa prigarala in pristradala par grošev, sta se napolila zopet v stari kraj. V Montevideu pa je Blaguja ukradel svojemu tovarišu okrog 1300 K v angleškem denarju, vsled česar so ga zaprli, a čez dva dni že zopet izpustili.

Trinajst pesmi nam je torej zapel ta večer dragi naš Jožef Rijavec. Rijavec je pevec po milosti božji. Njegov glas je jako obsežen. Sedaj ti visoko gostoli kakor drobni škranček nad pomladansko njivo, sedaj jasno in mogočno odmeva kakor glas velikega zvona pri farni cerkvi. In prav ta glas omogočuje vsled svoje obsežnosti pevcu, da ga more mojstrski prilagoditi najrazličnejšim tekstom: sladke sanje in brezmejno koprnjenje, bridka bolest in žalna resignacija, vroča ljubav in globoko sočustvovanje z večno lepo narodo, vse to nam zveni iz Rijavčevega glasu. Rečemo lahko brez pretiravanja, da ga ni danes pri nas pevca, ki bi se znal tako poglobiti v pesmi naših najboljših lirikov, ki bi mogel bolj sugestivno označiti tragično bolestin in prirčne vzdihe ranjenih in koprnečih src, kakor Rijavec.

Anton Trost je igral na glasovirju Chopinov „Cis mol scherzo“, Lisztov „Peštanski karneval“ in kot dodatek Lisztovo parafrazo iz „Rigoletto“. Chopinova skladba se odlikuje po vroči strasti in nedosežni milini. V svojem karnevalu nam slika Liszt razposajeno in nagajivo predpustno razpoloženje. Težki skladbi! Zlasti Lisztova. Saj je znano, da prav Liszt začenja novo strujo, ki jej je namen, da s pomočjo komplicirane tehnike prenaša vsak glas v kolikor mogoče naravni barvi na klavir. Trost je bil docela

Sedaj sta se oba vkrcala na ladjo „Sofie Hohenberg“ družbe Avstro-Amerikane in ko sta prispela v Trst, so Blagujo na ponovno ovadbo zaprli.

Zastoj iz Egipta v Trst. — Ko je včeraj Lloydov parnik „Marija Terezija“, dospel v Trst, so zaprli 15letnega Kristofora Sambrosa z otoka Kipra, ki se je v Egiptu učil za natararja, pa se je v Aleksandriji skrli na ladjo in s svojo tajno vožnjo oškodoval Lloydovo družbo za 72 K.

Poskus samomora. Davi ob sedmih je izpila še le 16letna šivilja Josipina Rustia, stanujoča v ulici Media št. 42, v trgovini z jestvinami Antona Grisostola nekoliko fenilne kiseline. Policijski zdravnik, ki je takoj pohitel na lice mesta, je nesrečnici ponudil prvo pomoč v sili, na to pa je odredil, da so jo odpeljali v mestno bolnišnico.

Nezgodna na krovu. 45letni težak Marko Pavin je padel na krovu ladje „Sofie Hohenberg“ skoz odprtino v skladišče in se je precej poškodoval. Razven zunajnih poškodb je gotovo zadobil tudi notrajnih. Spravili so ga v bolnišnico.

Smrt samomorilca. V torek je umrl v mestni bolnišnici 20letni sedlar Ljubo Dragotin, ki si je bil minoli teden v Rojanu pogaval v glavo kroglo s samomorilnim namenom.

Nesreča pri zgradbi. 67letni Josip Silvestri, ki je stanoval v Androni Guslon, je smrtno ponesrečil na delu. Silvestri je bil zaposlen v Rojanu pri neki zgradbi in tu mu je padla na glavo opeka, ki mu je zdrobila lobanjo. Odvedli so ga na zdravniško postajo, kjer je revež izdihnil že čez pol ure.

Slovensko gledališče.

Na velikonočno nedeljo ob 3:30 popoldne se pole pri nižanih cenah prekrasna in na našem odru lepo uspela Fallova opereta

„Dolarska princesa“.

Zvečer ob 8:15 pa Tolstojeva drama

„Vstajenje“,

ki je pred dvema leti napravila na naše občinstvo najgloblji vtis, posebno še zato, ker je njen sujet primeren velikonočnim praznikom.

Abonement A.

V ponedeljek ob 3:30 popoldne se ponovi Tolstojeva drama

„Vstajenje“.

Zvečer ob 8:15 pa bo premijera svetovno znane klasične Offenbachove operete

„Lepa Helena“.

(Izven abonementa.) V boljše razumevanje priobči „Edinost“ o tej opereti podlistek v sobotni in nedeljski številki.

V torek ob 3:30 popoldne

„Rezervistova svatba“,

z godbo in petjem.

Zvečer ob 8:15 pa repriza operete

„Lepa Helena“.

(Abonement B).

Društveno vesti.

Zveza Jugoslovanskih Železničarjev. Seja osrednjega odbora, ki bi se imela vršiti danes zvečer, odpade radi velikega petka.

Druga seja se vrši danes teden, dne 28. t. m. zvečer ob navadni uri.

Predsedstvo.

Osrednje društvo c. kr. poštarjev in odpraviteljev dež. skupine za Kranjsko

kos svoji nalogi. Pokazal je svojo mogočno muzikalčno naravo, svoj močan temperament in brilantno tehniko. Izzvani vihar navdušenja se je polegel, ko se je odločil za dodatek. Trost je tudi spremljal Rijavčeve samospeve. Vsled bogate harmonije, s katero izražajo naši moderni skladatelji srčne odmeve in čustva, je spremljevanje na instrumentu težko, zahteva pravega umetnika. Trost, ki je sedel pri klavirju, je na idealen način bolj muziciral kakor spremljal in tako fino pogodil akord umetniškega sodelovanja.

Ta koncert nam je prinesel izrednega umetniškega užitka. Po zadnji točki se občinstvo kar ni hotelo dvigniti s sedežev; tako ga je omamila lepota prednašanih pesmi, da bi bilo najrajši poslušalo naprej in še naprej. Najboljši dokaz, da je koncert v vsakem oziru uspel in zadovoljil, da je naravnost presenečil.

Umetnikoma Rijavcu in Trostu kajpada iz vsega srca želimo, da srečno in s uspehom nadaljujeta začeto pot in se dvigata višje in višje do one umetniške popolnosti, ki jo je sploh možno doseči. Bog in sreča junaška tudi z vami, vi naši vrli pesniki Golar, Jerajeva, Levstik, Zupančič, ter nadarjeni glasbeniki Adamič, Dev, Krek, Lajovic, Ravnik. Zložite nam še katero,

ki bo nam v sce segala, občutkom se prilagala.

S Jenko.

POHIŠTVO SOLIDNO : in : ELEGANTNO
PO ZMERNIH CENAH
RAFAELE ITALIA
TRST - VIA MALCANTON - TRST

Mnenje gospoda prof. dr. O. Förderla,
profesorja kirurgije na Dunaju.

Gosp. J. SERRAVALLO Trst.

Mogoče mi je odgovoriti na Vaše vprašanje v zmislu, da imam mnogo prilike predpisati bolnikom Vaše železnato klna vino Serravallo, po operacijah kakor zdravilo, ki povspesuje tek, je pokrepčujoče in se prav rado vzame z dobrim vspehom.

DUNAJ, 2. junija 1911.

Dr. O. Förderl.

PALMA

Alojzij Povh
slovenski
urar in zlatar
V TRSTU
ulica del Rivo št. 26
(na trgu pri Sv. Jakobu)

Ob priliki velikonočnih praznikov bo odlikovana slaščičarna in pekarna **VINCENC SKERK - TRST** bogato založena s pincami, zgnetenimi s strojem

VIA ACQUEDOTTO št. 15. Podružnica ulica Miramar št. 11.

in „presnitz“ iz orehov in mandljev, po domače in s čajevim maslom. V veliki izberi slaščice. Kruh trikrat na dan svež. Specijaliteta zdravstveni kruh. Izvršujejo se naročila. Postrežba na dom zastoj.

NAJLEPŠA PRILOŽNOST!

TVRDKA

Vittorio Piscur, Trst

opozarja vse svoje cenjene odjemalce, da je sprejela veliko pošiljatev narejenih oblek za moške in dečke v najnovjših barvah in da jih bo prodajala ob tej priliki po tako nizkih cenah, kakor jih še ni bilo v Trstu. — Oglejte si veliko skladišče, ne da bi morali kaj kupiti. NB. Priporoča se, da trgovine ne zamenjate z drugimi, kar bi bilo v vašo škodo.

Ulica Arcata št. 1. Poleg gostilne „All'Antico Tessaro“

„ALLA FIDUCIA“

Velika izber izgotovljenih oblek za moške

Trst, ul. Scorzeria 4 (vogal ul. Arcata).

Moške obleke	od K 18.— dalje
Deške	„ „ 13.— „
Sukneni kostimi za dečke	„ „ 6.— „
Platneni „ „ „ (ki se lahko perejo)	„ „ 3.— „
Velika izber suknenih hlač za moške	„ „ 5.— „

O priliki velikonočnih praznikov

priporočam slavnemu občinstvu svojo dobroznano **pekarno in sladličarno**

Trst, Vrdela št. 556 (Bošket)

Zaloga najfinejših mok za pecivo. Posebno priporočam maslen kruh (pince) in goriške presnice izgotovljene iz naravnega masla in potice. Specijaliteta: vino v steklenicah ter vsakovrstni biškoti in sladčice.

Udani LEOPOLD MILIČ.

Velika zaloga vsakovrstnega sira, masla in slanine. Priporočam trgovcem in gostilničarjem parmezani po K 2:30 in naprej, kakor gorgonzola, ementalški, ovčji, trapistovski sir in vsakovrstne slanine. — Priporoča se vdani **J. J. Suban, Trst, ulica Giorgio Vasari št. 10.**

in Primorsko ima svoj občni zbor dne 6. aprila ob 3 popoldne v Ljubljani v hotelu „Irlirja“.

Skupina „Strossmajerovaca“ priredjuje o Uskrsu slijedeči izlet: U soboto na večer s vlakom do Jesenice; u nedelju pregledavanje železarnice u Jesenicama, onda pješke kroz Vintgart na Bled. Za one, koji moraju natrag, odlazak iz Bleda put Trsta na večer. Ostali se zaustavljaju u Bohinjskoj Bistrici, da prenoće, pa da na uzkršni ponedjeljni izlete do izvora Savice. Na večer povratka u Trst. Članovi i prijatelji „Strossmajera“, koji se žele priključiti izletnicima, neka se izvole na vrijeme prijaviti g. dr. Jedlowskome, kavana „Balkan“.

Nar. del. organizacija.

Govorniška šola NDO. Danes, ob 7.30 zvečer govorniška šola.

Pr. odbor Zveze jugoslovanskih lesnih delavcev sklicuje za jutri v soboto, ob 7 zvečer shod v društvenih prostorih, ul. Sv. Franciška 2.

Stavka v „Tržaškem tehničnem zavodu“ končana.

Štirinajst dni je minolo, odkar traja stavka, oziroma izprte delavstva „Tržaškega tehničnega zavoda“. Včeraj so se vršila na Dunaju zadnja pogajanja, ki so imela ta vspeh:

Vodstvo „Trž. tehn. zavoda“ sprejme izprte delavce zopet v službo, in sicer — razven treh. Druzega se seveda ni doseglo.

Delavci tega zavoda naj v bodoče dobro premislijo poprej, nego napravijo kak podoben korak. Hoteli so protestirati proti krivicam, pa so bili odpuščeni, in trebalo se je truditi, da je ravnateljstvo zopet sprejelo delavstvo na delo. Pravzaprav pa ne bi bili dosegli niti tega, da ni bilo delavstvo solidarno. V tem zavodu sta dve delavski organizaciji, NDO in soc.-demokratska. Ker nobena ni kršila solidarnosti, zato so dosegli vsaj to, kar smo gori omenili.

To gibanje je odprlo oči marsikom, ki je bil napram organizaciji delavstva brezbrizen, posebno pa onim, ki so imeli NDO za krumirsko organizacijo, kajti NDO je pri tem gibanju nastopala tako, kakor je pač dolžnost vsake poštene delavske organizacije. Na včerajšnjem shodu izprtega delavstva je bilo sklenjeno, da se povrne delavstvo ne delo v sredo po velikonočnih praznikih.

Pri tej priliki pozivljamo slovensko delavstvo, da se organizira. Priti utegnejo še hujši boji in gorje tedaj onim, ki ne bodo organizirani. In koliko je neorganiziranih slovenskih delavcev! Na tisoče jih je. Slovenski delavec spada v slovensko organizacijo — v NDO. Ona ima koristi ubogega delavstva pred očmi. To se je pokazalo pri tem zadnjem gibanju, dasiravno so soc.-demokratje hujskali proti njej in so računali da bo krumirila, da bi imeli potem več argumentov proti njej. Ali NDO ni kalila solidarnosti. Zato je vredna, da jej slovenski delavci zaupajo.

Vesti iz Istre,

Iz Dekani. Dne 24. t. m. ob 4 popoldne se bo vršil redni občni zbor naše podružnice družbe sv. Cirila in Metoda v gorenjih gostilniških prostorih gospoda Josipa Piciga, župana v Dekanih. Na občni zbor vabimo vse zavedne rodoljube iz Dekani in sosednih vasl. Izletniki iz mest nam bodo dobrodošli, ter bo preskrbljeno vse, da bodo postreženi z vsem in še potice jim damo na vrh.

CM podružnica pri Sv. Antonu pri Kopru vabi vse člane in druge rodoljube na redni občni zbor, ki se bo vršil na velikonočni ponedeljek ob 4 popoldne v prostorih „Gospodarske zadruge“ pri Turkih z običajnim dnevnim redom. Vsak dosedanji član naj pridobi za dan zborovanja vsaj še po enega člana. Ne živimo v sijajnosti, zlasti letos ne, a mnogo manjših darov napravi vendarle nekaj za našo ukaželjno mladino, na katero preži narodnostni sovražnik kakor jastreb na svoj plen.

Po zborovanju se gospodarji lahko pogovore o skorajšnjem osnutju prepotrebne zavarovalnice za govejo živino. Naš nadučitelj in deželni poslanec je preskrbel uzorna pravila in vse potrebno v osnutje rečene vzajemne zavarovalnice. Uveril se je, da je v svrhu boljše kontrole umestno čim ožje okrožje, kajti čim večja je kontrola, tim manj nesreč je.

Vesti iz Goriške.

Iz Prvačine. Sokolski mladi diletantje in pevski mešani zbor se trudijo že ves postni čas za prireditev prve spomladanske veselice na velikonočni ponedeljek t. j. 24. t. m. Upizore Jaka Štoka igra v dveh dejanjih „Anahist“. Peli se bodo moški in mešani zbori. Obeta se torej lep užitek. K vprizoritvi pride Jaka Štoka sam, da vidi mlade nastopajoče igralne moči. (Naj le pride, se ga prav nič ne bojimo!)

Slovenci in prijatelji sokolske ideje! Velikonočni ponedeljek po kosilu ven iz zadubih prostorov, kavarn, na lepi izlet v našo Prvačino! Čisti dobiček je določen

v olajšanje bremena, ki ga nosi sokolski dom. Na zdar!

Iz Tomaja. Tukašnja mladina priredi na velikonočni ponedeljek javen ples. Svirala bo godba iz Lonjerja. V slučaju slabega vremena se bo vršil ples naslednjega dne.

DAROVI

— Dijaškemu podpornemu društvu v Trstu je daroval veleč. g. Jakob Ukmar, vodja konvikta K 10. — Denar prejel blagajnik.

— Moški podružnici CMD v Trstu je darovala veleč. družina Černetova iz Tomaja št. 40, znesek K 20 na mesto venca na grob pok. Andreja Kocijana iz Žigi. — Denar hrani predsednik.

— Za podr. CMD v Bazovici je nabrala vesela družba v proslavo Jožetov v gostilni „Pri lipi“ K 11. Denar hrani blagajničarka.

MALI OGLASI
MALI OGLASI se računajo po 4 vin. besede. Mastjo tiskane besede enkrat več. Najmanjša pristojbina 40 vin. Plača se takoj inseratnemu oddelku.

Moškat in refošk, sladek, maršalo prve vrste se toči po najnižji ceni. Buffet Ivan Suban, S. Sebastiano št. 6. 562

Gnjat praška in graška po najnižji ceni. Buffet Ivan Suban, S. Sebastiano št. 6. 563

Tomajska mladina priredi velikonočni ponedeljek j a v n i ples. Svira lonjerska sokolska godba. 591

Hiša na prodaj. Takoj se proda pod ugodnimi pogoji hiša, skoraj nova, z vrtno, tik glavne ceste na Dobrovem (Brda) zelo pripravna za vsakega rokodelca. Naslov pove naš inseratni oddelak pod št. 601. 601

Soba se odda takoj za enega ali dva mladeniča. Gretta Serbatoio 109. 604

Absolventinja trg. tečaja, zmožna slovenskega in nemškega jezika želi mesto blagajničarke ali korespondentije. Prijazne ponudbe inseratnemu oddelku Edinosti pod št. 605. 605

Brivska dvorana. Slavnemu občinstvu, posebno iz Rojana in okolice, se priporoča brivska dvorana v ulici Montorsino 7. Za dobro postrežbo jamči Štefan Vukomanović, brivec. 610

Fotograf Antona Jerkiča naslov: Trst, ul. delle Poste 10; Gorica, Gosposka ulica 7. 4444

Stalni krajevni agenti, zmožni nemščine, se sprejmejo ali pa nastavijo s stalno plačo za prodajo v Avstro-Ogrski dovoljenih srečk. — Ponudbe pod „Merkur“, Brno, Neugasse št. 20. 324

Odda se lepa meblavana soba z mostovžem: prost vhod, s hrano. Belvedere 57, II. 616

Po 72 v. liter prodaja dobro teransko in istrsko vino Cantina Parentina, Opčine. Andrej Daneu. 611

Gostilno od Karlota v ulici Torre bianca sem sprejel kot voditelj ter se priporočam elav. občinstvu Angel Mozetič. 612

Išče se kovaški delavec, ki je ob enem kolar. Plača po dogovoru. Lovre Prašnikar: kovač, Dekani (Istra). 613

Proda se radi odpotovanja dobro vpeljana ljudska kuhinja. Naslov pove inseratni oddelak Edinosti. 615

BRIVEC
Andrej Rojic
TRST - ULICA ACQUEDOTTO št. 20.
Higienična in dobra postrežba. Se priporoča za obisk.

GOSTILNA
„All' Acquedotto“
v Trstu, ulica Acquedotto št. 95,
toči sama pristna domača, vipavska in istrska vina, kakor tudi izboren kraški teran in vedno sveže Dreherjevo pivo po najzmernejših cenah. — Na razpolago so vedno sveža mrzla in gorka jedila. Uvaževaje geslo „svoji k svojim“, se priporoča sl. občinstvu za obilen obisk vdani Josip Jurkič, lastnik.

Za one, ki naročajo oglase
Oglase (Inserate) treba naslovljati na Uredništvo lista, in ne na Tiskarno „Edinost“, ne na „Narodni Dom“ in ne na „Hotel Balkan“ v Trstu, ampak edine na „Inseratni oddelak“ našega lista ali na Upravo.
Uredništvo, Tiskarna, Narodni dom in Hotel Balkan nimajo z oglasi nikakega opravila.
To naj si dobro zapomnijo oni, ki naročajo oglase v našem listu in želé, da bodo isti točno uvrščeni.

Artistični fotografični zavod Ezio de Rota - Trst

ulica Barriera vecchia št. 27 (nasproti lekarne Picciola). — Fotografije na svetlem in motnem papirju, plastično in naravno izvršene. Povečanje vsake slike na olje, akvarel ali pastel. Specijalitet: Dopisnice z artističnimi pozami 10 komadov 3 K. Zavod je odprt od 8 zjutraj do 6 popoldne. Fotografira se ob kakoršnem si bodi vremenu.

TVRDKA Francesco Bednar

TRST — ustanovljena leta 1878 — TRST je preložila svojo

trgovino šivalnih strojev bicikljev in pridevkov z mehanično delavnico vred iz ulice Ponterosso šte. 4 v ulico Campanile šte. 19.

Franc Štrancar

gostilničar v Trstu, ul. Giuliani 32 priporoča cenjenemu občinstvu svojo

GOSTILNO v kateri toči pristno vipavsko domače vino lastnega pridelka, ter istrsko in druga vina. Domača kuhinja. Vse po zmernih cenah. Priporoča se cenjenemu občinstvu za obisk.

Zaloga tu- in inozem. vin špirita likerjev in razprodaja na drobno in debelo JAKOB PERHAUC

Trst, Via delle Acque št. 6, Trst (Nasproti Caffè Centrale)

Velik izbor francoskega šampanjca, posebnih desertnih Italijanskih in avstro-ogrskih vin. Bordeaux Burgunder, renskih vin, Mesella in Chianti. Rum, konjak, razna žganja ter posebni pristni tropinovec, slivovec in brinjevec. Isdelki I. vrste, došli iz deželnih krajev. Vsaka naročila se takoj izvrši. Razprodaja se po povzetju. Ceniki na zahtevu in franco. Razprodaja od pol litra naprej. 302

V mesnici v Trstu, Campo S. Giacomo šte. 5.

(hiša delavskega konsumnega društva) se prodaja meso prve vrste goveje, telečje, jagnjetina in perutnina iz Štajerske. Udani ANDREA VIANELLO.

Županstvo občine Povir

naznanja, da se bo vršila dne 24. marca t. l. ob 3 pop.

zmanjševalna dražba

za oddajo zidarskih del pri zgradbi občinskega vodnjaka v Gorenjah, občina Povir. Stavbeni stroški so proračunjeni na K 5895.—.

Aristide Gualco - Trst

via S. Servolo 2. — Telefon 329, Rom. VI. Odlikovana tovarna (z zlato) cevi in cementnih plošč, teracov in umetnega kamna. Sprejema vsakovrstno delo v cementu. Cene zmerne, delo točno.

Zdravilno pivo dvojnega kvasa Val zdravniki ga priporočajo. Odlikovano na 7 razstavah: **S. STEFAN** Odlikovano na 7 razstavah.: Glavna zaloga v Trstu, via Valdirivo št. 32. — Telefon št. 2201.

Novo pogrebno podjetje, Trst

(vogal Piazza Goldoni) - CORSO 47 - (TELEFON št. 14-02.) **Prevoz mrličev na vse kraje**
Zastopstvo s prodajo pogrebnih predmetov: J. MRZEK, Opčine št. 170; T. VITEZ v Nabrožini na trgu pri cerkvi; A. JAMŠEK, pri Orohu (Noghère); F. BRNETIČ v Škodnju. Zaloga pristnih voščenih sveč lastnega izdelka. Podjetje bogato preskrbljeno z najnovejšo opravo. Vozovi za veličastne sprevede z bogato opremo in od najenostavnejših do najbolj luksurjoznih. Krasnica izbira vencev iz umetnega, cvetja, biserov, kovine in porcelana, krste iz kovine in raznovrstne iz lesa, pajčolan, obleke, obuvale itd. — Za poročence, birmance in druge svečanosti bogata izbira raznovrstnih, vencev in cvetlic voščenih in barvanih. — Vsi predmeti so stalno na razpolago. Stalne cene brez konkurence postrežba točna. Nočna naročila se sprejemajo v lastnih prostorih zaloge podjetja ul. Tesa št. 31. telefon 1402. Družabnik in upravitelj H. ŠTIBILJ

Matija Bulić

priporoča cenj. občinstvu svojo gostilno „Ai buoni amici“ v Trstu, ulica Belvedere šte. 39, točilnico vina in piva z raznimi mrzlimi jedili v Trstu, v ulici Benvenuto Cellini št. 7. gostilno „Al buon Almissan“ v Rojanu, ul. Montorsino 3, točilnico vina v Barkovljah (Bovedo), ul. Perarolo št. 342 (hiša Ščuka). Toči se prvovrstno dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Omiša ter pivo.

Alojzij Boik
Trst ul. Belvedere 3, Tel. 342 R.VIII. Trgovina delikates, kolonijalnega blaga in jestvin vseh vrst. — Blago vedno sveže in prve vrste. — Razpošilja se tudi po pošti in dostavlja na dom.

ODLIKOVANA tržaška prodajalna obuvalec

ULICA GIOSUÈ CARDUCCI ŠT: 21

Razn različnih izborov najfinjših moških in ženskih obuvalec po najnižjih cenah se prodajajo tudi po izrednih cenah:

Usnje Boxcalf s trakovi . . . . . po K 10.—
Usnje Boxcalf z elastiko . . . . . po K 10.—
Usnje Boxcalf oblika Derby . . . . . po K 10-50
Usnje Boxcalf z zaponami Triumph po K 10-50

Enaki za dečke 1 K manj. - Vaskov. blago I. vrste

Oblike moderne. — Delo zelo trpežno.

Umetno - fotografični atelje
Trst, ulica Rivo št. 42 (pritličje) -- pri Sv. Jakobu -- (pritličje)

Izvršuje vsako fotografično delo, kakor tudi razgled, posetke, notranjost lokalov, porcelanske pišče za vsakovrstne spomenike itd. itd. Posebnost: Povečanje vsake fotografije Radi udobnosti gosp. naročnikov sprejema naročila in jih izvršuje na domu, eventualno tudi zunaj mesta

Nova zaloga sena, ovsa, otrobov, žita in moke

lastnik

Carlo Grego

Trst, ulica Raffineria št. 7 (bivše skladišče Baruch & Co) Nizke cene. Najboljša kakovost.